

NC
DO

DE FEITEN OP EEN RIJ

De VN-duurzaamheidstop Rio+20

Tussen 20 en 22 juni 2012 staat Rio de Janeiro op zijn kop. Dan komen regeringen uit heel de wereld bijeen voor 'Rio+20', de conferentie van de Verenigde Naties (VN) over het milieu en armoedebestrijding. De VN-top is een vervolg op de *Earth Summit* die in 1992 plaatsvond in de Braziliaanse hoofdstad. Twintig jaar later ziet de wereld er heel anders uit. Voormalige ontwikkelingslanden als Brazilië en China floreren en de economieën van verschillende Afrikaanse landen groeien razendsnel. Toch lijdt 1 op de 7 wereldbewoners honger, leven 1,29 miljard mensen van minder dan 95 eurocent per dag en raken natuurlijke hulpbronnen in rap tempo uitgeput. Landen kunnen deze en andere grensoverschrijdende vraagstukken, zoals financiële instabiliteit, schaarste en klimaatverandering, niet in hun eentje oplossen. Het is dan ook hoog tijd voor nieuwe afspraken.

De geschiedenis van Rio

In 1972 vond in Stockholm de eerste internationale conferentie over milieu en ontwikkeling plaats. Voor veel landen was natuurbehoud nog geen belangrijk onderwerp. Rijke landen zagen de bescherming van het milieu vooral als een obstakel voor economische groei. De tweede grote milieu- en ontwikkelingsconferentie in 1992 kreeg veel meer aandacht van regeringen; waren er in 1972 maar twee staatshoofden aanwezig in Stockholm, in 1992 reisden meer dan honderd regeringsleiders af naar Rio. Ook maatschappelijke organisaties lieten in grote getale van zich horen. Op de agenda stond het – toen nog nieuwe – thema duurzame

ontwikkeling. In 2002 vond in Johannesburg vervolgens de *World Summit on Sustainable Development* plaats en nu keert de internationale gemeenschap terug naar Rio voor een nieuwe dialoog.

Duurzame ontwikkeling

Het begrip 'duurzame ontwikkeling' werd voor het eerst voor een breed publiek gebruikt in het invloedrijke VN-rapport *'Our Common Future'* uit 1987. Dat stelde dat het gaat om ontwikkeling 'die aansluit op de behoeften van het heden zonder de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.' Binnen duurzame ontwikkeling staat de balans tussen sociale ontwikkeling, milieubescherming en economische ontwikkeling centraal. Ook wel samengevat als de 3 P's van People (mens), Planet (milieu) en Profit (winst) of Prosperity (welzijn).

Op de agenda

De Rio+20 conferentie heeft als slogan *'The future we want'*. De twee hoofdthema's op de agenda zijn:

1. Het creëren van een groene economie. Een groene economie zorgt voor welzijn, sociale gelijkheid en bescherming van het milieu, onder andere door het gebruik van duurzame energiebronnen. De **VN-milieuorganisatie UNEP** stelt dat het vergroenen van het wereldwijde economische systeem leidt tot miljoenen nieuwe banen, economische groei en 20% minder waterschaarste;

2. Internationale instituties voor duurzame ontwikkeling. Op dit moment hebben de VN-organisaties die zich bezighouden met duurzaamheid, zoals UNEP en de Commissie voor Duurzame Ontwikkeling, weinig zeggenschap en slagkracht. Tijdens Rio+20 staat de versterking van bestaande instituten op de agenda, net als de vraag of er nieuwe organisaties nodig zijn.

Het doel van de conferentie is om afspraken te maken over zeven cruciale onderwerpen voor een duurzame toekomst. Het gaat om eerlijke banen, duurzame energie, groene steden, voedselzekerheid, veilig water, schone oceanen en een goede voorbereiding op rampen.

Discussie

Er is veel discussie over de onderwerpen op de agenda. Sommige landen vinden dat er thema's op de agenda van Rio+20 missen, terwijl anderen stellen dat minder onderwerpen tot betere afspraken leiden. Zo deed Brice Lalonde, coördinator van Rio+20, een pleidooi om landbouw tot centraal thema van de bijeenkomst te maken. Lalonde verwacht dat verbeteringen op het vlak van landbouw de grootste bijdrage aan mondiale ontwikkeling zullen leveren. Een ander voorbeeld is het voorstel van Colombia voor speciale 'Sustainable Development Goals.' Dit leidt tot discussie over de samenhang tussen deze doelen en de bestaande internationale afspraken voor armoedebestrijding.

Deelnemers en organisatie

Namens Nederland zullen de staatssecretarissen Knapen (Buitenlandse Zaken) en Atsma (Infrastructuur en Milieu) deelnemen aan Rio+20. Naast de officiële toespraken en onderhandelingen van de regeringsdelegaties van alle VN-lidstaten, vinden er tijdens en rondom de conferentie tal van presentaties en evenementen plaats waar vertegenwoordigers vanuit de samenleving kennis uitwisselen en druk uitoefenen op de uitkomsten van de conferentie. Deze vertegenwoordigers zijn georganiseerd in acht zogeheten 'major groups', bestaande uit jongeren, vrouwen, bedrijfsleven, inheemse volken, vissers, boeren, vakbonden, wetenschappers, vakbonden, maatschappelijke organisaties en lokale overheden.

In de afgelopen jaren is de aandacht voor de rol van het bedrijfsleven bij duurzame ontwikkeling toegenomen. De 'major groups' stellen onder andere dat grotere transparantie van multinationals cruciaal is om duurzame ontwikkeling te bevorderen. De organisatie van de conferentie ligt in handen van de VN-afdeling voor Economische en Sociale Zaken (UNDESA). De Chinese diplomaat Sha Zukang is de Secretaris-Generaal van Rio+20. Hij krijgt ondersteuning van

twee coördinatoren: de Franse politicus Lalonde en Elizabeth Thompson, voormalig milieuminister van Barbados.

Nationaal platform Rio+20

In Nederland discussiëren maatschappelijke organisaties, wetenschappers, bedrijven, jongeren en vrouwenorganisaties al maanden over Rio+20 in het zogeheten **Nationaal Platform Rio+20**. Het platform wil vanuit de hele Nederlandse samenleving graag een bijdrage leveren aan de conferentie en de Nederlandse regeringsdelegatie inspireren. De discussies leidden tot een **top 10 van aanbevelingen** voor de conferentie en een E-book met inspirerende initiatieven voor een duurzame toekomst.

Jongeren

Jongeren spelen een belangrijke rol tijdens Rio+20, het gaat immers om hun toekomst. In 1992 kreeg de 12-jarige Severn Suzuki een staande ovatie toen ze de VN opriep tot actie voor een duurzame toekomst. Voor Rio+20 wordt via de wedstrijd 'A date with history' gezocht naar een jongere die de VN net zo krachtig kan toespreken. Er nemen verschillende jongerenvertegenwoordigers deel aan de conferentie. Zij zijn ondermeer verenigd in het netwerk **Rio+twinties**. Jongerenvertegenwoordigers Ralien Bekkers en Liset Meddens zullen de Nederlandse jeugd vertegenwoordigen in Rio de Janeiro. Samen met honderden jongeren deden zij een oproep aan premier Mark Rutte om Nederland in Rio te vertegenwoordigen.

Meer lezen?

Op www.ncdo.nl is een kennisdossier over de **groene economie** te lezen, net als achtergrondinformatie over thema's als voedselzekerheid, ontbossing en duurzaam consumeren.

Over NCDO

NCDO is het centrum voor burgerschap en internationale samenwerking. NCDO levert een bijdrage aan de mondiale dimensie van burgerschap door kennis over en inzicht in internationale samenwerking van Nederlanders te vergroten.

NCDO

Postbus 94020
1090 GA Amsterdam
tel +31 (0)20 568 87 55
globaliseringsreeks@ncdo.nl
www.ncdo.nl

